

Khutba Khulasa 02.07.2021 വൃത്തബ സംഗ്രഹം

സയ്യിദുന്ന ഹാഡിത് അമീറുൽ മുഅ്മിനുൽ വലിപ്പത്തുൽ മസീഹ് അൽവാമിസ് അയുദ്ദഹുല്ലാഹ്
യു.കെ ഇസ്ലാമാബാദിലെ മുഖ്യാർക്ക് മോസ്കിൽ നിർവഹിച്ച ജുമുഅ വൃത്തബയുടെ സംഗ്രഹം

ഹാഡിത് ഉമർ(റ) ഭാഗം 8

اَشْهُدُ اَنَّ لَا إِلَهَ اِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَأَشْهُدُ اَنَّ مُحَمَّداً عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ اَمَّا بَعْدُ فَاعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَنِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اَللَّهُمَّ لِلَّهِ الْحَلِبُينُ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ مَلِكُ نَبْرَةِ الدِّينِ اِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَغْفِرُ هُدِّيَّا اَمْرِ السَّارِطِ اَمْسِتَقِيمُ صِرَاطَ الَّذِينَ اَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرَ المُغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ

തശഹ്ദഹുദ്ദ, താരഹുദ്ദ, സുറ ഫാത്തിഹ എന്നിവ ഓതിയ ശേഷം ഹുസുർ തിരുമനസ്സ് (അയുദ്ദഹുല്ലാഹ്) പറഞ്ഞു, ഹാഡിത് ഉമർ(റ)നെ കുറിച്ചാണ് വിവരിച്ചു വരുന്നത്. അതു തന്നെ ഇന്നും തുടരുന്നതാണ്. ക്രിസ്ത്യാനിക ജൂഡയും ജൂതമാരുടെയും വ്യവഹാരത്തിൽ ഉണ്ടായിരുന്ന യമനിലെ ഭൂമി അടിസ്ഥാനപരമായി ഭരണകൂടത്തിന്റെ ഉടമസ്ഥതയിലുള്ളതായിരുന്നു ഹാഡിത് ഉമർ(റ) അവരെ അനേഖ്യത്തിൽ നിന്നും നാടുകടത്തിയപ്പോൾ അവരുടെ ഭൂമി കയറ്റക്കുകയല്ല മറ്റ് വിലയ്ക്കു വാങ്ങുകയായിരുന്നു ചെയ്തത്. ബുഖാരിയുടെ വ്യാവ്യാനമായ ഫത്ഹുൽ ബാരിയിൽ എഴുതിയിരിക്കുന്നു, ഹാഡിത് ഉമർ(റ) നജ്ദിനിലെ ബിംബാരാധകരെയും ജൂതമാരെയും ക്രിസ്ത്യാനികളെയും നാടു കടത്തുകയും അവരുടെ ഭൂമിയും തോട്ടാഞ്ഞളും വിലയ്ക്ക് എടുക്കുകയും ചെയ്തു.

യുദ്ധത്തവുകാരെ അല്ലാതെ അടിമകളായി വയ്ക്കുന്ന രീതി ഇസ്ലാമിൽ വിലക്കപ്പെട്ടതാണ് എന്ന വിഷയത്തിൽ ഹാഡിത് മുസ്ലിഹ് മഹാറ(റ) വിവരിക്കുന്നു, അല്ലാഹു പറയുന്നത്, മുസ്ലിങ്ങളെ, മറ്റു ജനങ്ങളെപ്പോലെ അനുസ്മാദായങ്ങളിലെ വ്യക്തികളെ പിടിക്കുടി സന്നം ശക്തി വർദ്ധിപ്പിക്കാനോ നിങ്ങളും ആഗ്രഹിക്കുന്നത്. എന്ന തു അറിയുക, അല്ലാഹു അതല്ല ആഗ്രഹിക്കുന്നത്. അവൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നത് നിങ്ങൾ അവരെൽ കല്പനകൾ അനുസരിക്കാനാണ്. അതുമുഖേന നിങ്ങൾക്ക് ശുഭപ്രയവസാനം ഉണ്ടാകുന്നതാണ്. ആയതിനാൽ യുദ്ധവേളകളിൽ പിടികുടിയ തടവുകാരെ അല്ലാതെ മറ്റാരെയും നിങ്ങൾ ബന്ധകൾ ആക്കരുത്. ഇസ്ലാമിന്റെ തുടക്കം മുതൽക്കുതന്നെ ഇരു കല്പന പാലിക്കപ്പെട്ടിരുന്നു. ഹാഡിത് ഉമർ(റ)ന്റെ വിലാഹത്ത് കാലഘട്ടത്തിൽ യമനിൽ നിന്നും ഒരു സംഘം ആളുകൾ വരികയും ഇസ്ലാമിനു മുമ്പു തന്നെ തങ്ങളെ ക്രിസ്ത്യാനികൾ അകാരണമായി പിടിക്കുടി അടിമകളാക്കി വച്ചിരിക്കുകയാണ് എന്ന് പറാതി ബോധിപ്പിച്ചു. താൻ ഇതെ കുറിച്ച് അനേകിക്കുകയും വേണ്ട നടപടികൾ കൈക്കൊള്ളുകയും ചെയ്യുമെന്ന് ഹാഡിത് ഉമർ(റ) അവർക്ക് ഉറപ്പുകൊടുത്തു. എന്നാൽ നോക്കുക, ഇതിനു വിപരീതമായി യുറോപ്പിൽ പത്താന്നതാം നൂറ്റാണ്ടുവരെ വരെ അടിമത്ത സ്വന്ധായം നില നിന്നിരുന്നു.

ഹാഡിത് ഉമർ(റ)ന്റെ വിലാഹത്ത് കാലഘട്ടത്തിൽ ഹിജ്ര വർഷം 18ന് മദീനയിലും പ്രാന്തപ്രദേശങ്ങളിലും രൂക്ഷമായ വരൾച്ച നേരിട്ടു. മഴ പെയ്യാത്ത കാരണത്താൽ അവിടങ്ങളിലെ മണ്ണല്ലാം കറുത്ത ചാവൽ പോലായി. ഒന്തുമാസം ഇതേ സ്ഥിതി തുടർന്നു. ആ വർഷത്തെ ആമുർ റിമാദ് അമവാ ചാരവർഷം എന്ന് പറയപ്പെട്ടു. അതെ തുടർന്ന് ഹാഡിത് ഉമർ(റ) ഇജിപ്തിലെ ഗവർണ്ണറായ ഹാഡിത് അംർ ബിനിൽ ആസിന് സഹായം ആവശ്യപ്പെട്ടു കൊണ്ടുള്ള കത്തെഴുതി. അപ്പോൾ ഹാഡിത് അംർ ബിനിൽ ആസ് ധാന്യങ്ങൾ നിരച്ച ചാകുകൾ ഏറ്റിയ ആയിരം ഒട്ടകങ്ങളെ അയച്ചുകൊടുത്തു. നെയ്യും വസ്ത്രങ്ങളും അവയ്ക്കു പുറമേ ആയിരുന്നു. ഇരാവിലെ ഗവർണ്ണറായ ഹാഡിത് സാഖ(റ) 3000 ഒട്ടകങ്ങളെ അപ്രകാരം ധാന്യങ്ങൾ ചുമടേറി അയക്കുകയുണ്ടായി. അദ്ദേഹം അതിനെ ഗ്രാമങ്ങളിലേക്ക് തിരിച്ചു വിട്ടു. ആ ഒരു വിഷമല്ലത്തിൽ ഹാഡിത് ഉമർ(റ) സ്വന്തം മേൽ നോട്ടത്തിൽ കേഷണം തയ്യാർ ചെയ്തിപ്പിക്കുകയും എല്ലാ വരേംടും ഔപമിരുന്ന കേഷണം കഴിക്കുകയും ചെയ്യുമായിരുന്നു. അദ്ദേഹം തുടർച്ചയായി വ്രതം അനുഷ്ഠിക്കുകയും ചെയ്തിരുന്നു.

ഒരിക്കൽ മുസ്ലീങ്ങൾ ഒട്ടകങ്ങളെ അറയ്ക്കുകയും അതിന്റെ പുണ്ടിക്കെട്ടിയും കരളിക്കെട്ടിയും കഷണങ്ങൾ ഹാഡിത് ഉമർ(റ)ന് മുന്നാകെ സമർപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. ഇത് എവിടെ നിന്ന് കൊണ്ടുവന്നതാണെന്ന് ഹാഡിത് ഉമർ(റ) അവരോട് തിരക്കി. ഇന്ന് അറവു നടത്തിയ ഒട്ടകങ്ങളുടെ ഇരിച്ചിയാണെന്ന് മറുപടി ലഭിച്ചു. അപ്പോൾ ഹാഡിത് ഉമർ(റ) പാണ്ടു നല്ല ഭാഗങ്ങൾ താൻ കഴിക്കുകയും മോശം ഭാഗങ്ങൾ ജനങ്ങളെ കഴിപ്പിക്കും ചെയ്താൽ താൻ എത്ര മോശമായ നേതാവായിരിക്കും?

വരൾച്ചയുടെ ദിനങ്ങളിൽ അദ്ദേഹം ഇശാ നമസ്കാരത്തിന് ശേഷം രാത്രിയുടെ അന്ത്യയാമം വരെ തുടർച്ചയായി നമസ്കരിക്കുമായിരുന്നു. അതിനുശേഷം മദീനയുടെ നാലുഭാഗത്തും റോത്ത് ചുറ്റുകയും ചെയ്തിരുന്നു. അദ്ദേഹം അല്ലാഹുവിനോട് ഇപ്രകാരം ദുഞ്ചി ചെയ്യുമായിരുന്നു, അല്ലാഹുവും എഞ്ചെ കൈകളാൽ മുഹമ്മദ്(സ)ന്റെ സമുദായത്തെ നീ നാശത്തിൽ അകപ്പെട്ടു തെ. ഇപ്പുന്ന താവുസ് തന്റെ പിതാവിൽനിന്ന് നിവേദനം ചെയ്യുന്നു, ഹാഡിത് ഉമർ(റ) ജനങ്ങൾ കേഷമത്തിലേക്ക് തിരിച്ചു വരുന്നതുവരെ മാംസമോ നെയ്യോ കഴിച്ചിരുന്നില്ല. അയാസ് ബിന് വലിപ്പ പറയുന്നു, വരൾച്ച നേരിട്ട് വർഷം ഹാഡിത് ഉമർ(റ)ന്റെ താലിയുടെ നിന്നു കരുതിരുണ്ടായി. അല്ലാഹു വരൾച്ച ഇല്ലാതാക്കി ഇല്ലെങ്കിൽ ഹാഡിത് ഉമർ(റ) മുസ്ലിംകളെ

കുറിച്ചുള്ള ആധി കയറി മരിച്ചുപോയേക്കാമെന്ന് ജനങ്ങൾ പറയുമായിരുന്നു. മദ്ദീനയുടെ എല്ലാ ഭാഗത്തും നാഡോടി കളായ അബീവികൾ ആ സമയത്ത് തസ്വിച്ചിരുന്നു. ഹർ റിത് ഉമർ(ഗ) അവരുടെ എല്ലാം എടുത്ത് അവർക്ക് വേണ്ട ഭക്ഷണങ്ങൾ ഒരുക്കി കൊടുക്കുമായിരുന്നു. വരശ്ച അതിരുക്ഷമായപ്പോൾ ഒരു വ്യക്തി തിരുന്നബി(സ) ദുഞ്ഞയ്ക്ക് വേണ്ടി ശ്രദ്ധചെലുത്തുന്നതായി ഒരു സപ്പന തതിൽ കണ്ടു. അങ്ങനെ ഹർ റിത് ഉമർ(ഗ)ന്റെ നിർദ്ദേശം നുസരണം എല്ലാവരും മഴക്ക് വേണ്ടി ഇംഗ്ലീഷ് നമ്പ്പം തിരുന്നബി(സ) അഭ്യർത്ഥിച്ചു. നിവേദകൾ പറയുന്നു നമസ്കരിച്ച് തങ്ങൾ വിട്ടിൽ എത്തുന്നതിനു മുമ്പ് മെമ്പാനു മുഴുവൻ മി കാരണത്താൽ കുളമായി മാറിയിരുന്നു.

മസ്ജിദുന്നബവിയിൽ ഏറ്റവുമാദ്യം ആദ്യം ഹർ റിത് ഉമർ(ഗ)ന്റെ വിലാഹമത്ത് കാലഘട്ടത്തിലാണ് പരവതാനി കൾ വിരിയ്ക്കപ്പെട്ടത്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ വിലാഹമത്ത് കാലഘട്ടത്തിൽ ഹിജ്ര വർഷം 70 ന് മസ്ജിദുന്നബവി ദേ വിപുലിക്കിക്കുകയുണ്ടായി. അനേരു മിതവ്യയം മുൻനിരുത്തിക്കൊണ്ട് മസ്ജിദിനെ റസുൽ കരീം(സ)ന്റെ അനുഗ്രഹിത കാലഘട്ടത്തിലുണ്ടായ അനേ അടിത്ത റയിൽ തന്നെ പട്ടത്തുയർത്തുകയുണ്ടായി. ഹർ റിത് ഉമർ(ഗ)ന്റെ വിലാഹമത്ത് കാലഘട്ടത്തിൽ ആദ്യമായി കാനേഷുമാരി നടക്കുകയുണ്ടായി. അതുപോലെ പൊതുജനങ്ങൾക്ക് ക്ഷുദ്രവസ്തുകൾ വിതരണം ചെയ്യാനായി രേഷൻ സംവിധാനം ആദ്യമായി ഏർപ്പെട്ടതുകയു മുണ്ടായി. ഇംഗ്ലീഷ് ഭരണ സംവിധാനം പ്രവർത്തി ക്കുന്നതിനെ കുറിച്ച് ഹർ റിത് മുസ്ലിഹ് മഹുദ്ദ(ഗ) പറയുന്നു, റസുൽ കരീം(സ) മദ്ദീനയിൽ വന്ന ശ്രേഷ്ഠ ചെയ്ത ആദ്യത്തെ പ്രവർത്തനം അവിടെ സ്വത്തുവക കൾ ഉടമസ്ഥതയിലുള്ളവരെ നിർധനരായ മുഹാജിരിങ്ങളുമായി സാഹോദരയും പരിപ്പെട്ടുതുക എന്ന തായിരുന്നു. ഇംഗ്ലീഷം വിഭാവനം ചെയ്യുന്ന സമത്വ സുന്ന രമായ അധ്യാപനത്തിന്റെ മകുടോദാഹരണമായിരുന്നു അത്. അതുപോലെ അദ്ദേഹം ഒരു യുദ്ധത്തിന്റെ അവ സരത്തിലും എല്ലാവർക്കും തുല്യ നീതിയോടെ ഭക്ഷണം ലഭിക്കുന്ന വിധത്തിൽ രേഷൻ ഏർപ്പെട്ടുതുകയുണ്ടായി. ബഹർഗൈനിലെ രാജാവ് മുസ്ലിം ആയപ്പോൾ അപ്പോൾ ഹർ റിത് ഉമർ(ഗ) അദ്ദേഹത്തോട് അദ്ദേഹത്തിന്റെ രാജ്യ അള്ളിലുള്ള കൂഷി ഭൂമി ഇല്ലാത്തവർക്ക് സ്വന്തെപ്പെട്ടായി 4 ദിർഹമും വസ്ത്രങ്ങളും നല്കാനും അങ്ങനെ അവരെ പട്ടിണിയിൽ നിന്നും നഗ്നതയിൽ നിന്നും രക്ഷിക്കാനും നിർദ്ദേശിക്കുകയുണ്ടായി. തിരുന്നബി(സ)യുടെ മരണാന്തരം മുസ്ലിങ്ങൾ ലോകത്തുള്ള നാനാ ക്ഷേമനകളിലും ആയി വ്യാപിച്ചപ്പോൾ അവർക്ക് വേണ്ടിയുള്ള ഭക്ഷണം സംവിധാനം ഏർപ്പെട്ടുതുക ദുഷ്കരമായി മാറി. ആ സമയത്ത് ഹർ റിത് ഉമർ(ഗ) എല്ലാം മുസ്ലിങ്ങളുടെയും സെൻസസ് ഏടുക്കുകയും രേഷൻ സംവിധാനം ഒരുക്കുകയും ചെയ്തു.

ഭൗതിക ഭരണകൂടങ്ങൾ കാനേഷുമാരി നടത്തുന്നത് ജനങ്ങളെ ബലിയാട്ട് ആക്കാനും അവരെ പട്ടാളത്തിലേക്ക് ചേർക്കാൻ വേണ്ടിയുള്ള കണക്ക് എടുക്കാൻ വേണ്ടി

യുമായിരുന്നെങ്കിൽ ഹർ റിത് ഉമർ(ഗ) അത് ചെയ്തത് പ്രജകൾക്ക് ഭക്ഷണം എത്തിക്കുക എന്ന ഏക ഉദ്ദേശ തോന്തരയിരുന്നു. ജനങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാന ആവശ്യങ്ങൾ നിവേദ്യാനായി ഇംഗ്ലീഷ് സ്വീകരിക്കപ്പെട്ട ആദ്യത്തെ വിപുലമായ സംവിധാനമായിരുന്നു അത്. ലോകത്ത് ഇത്തരം ഒരു സംവിധാനം നിലവിൽ വന്നാൽ പിന്നെ മറ്റാരു ഒരു സംവിധാനത്തിന്റെയും ആവശ്യം നിലവില്ക്കുകയില്ല. കാരണം അങ്ങനെ അടിസ്ഥാന ആവശ്യങ്ങൾ നിവേദ്യക ഭരണകൂടത്തിന്റെ ബാധ്യത ആകുന്നതാണ്. സോവിയറ്റ് റഷ്യയാണ് ആദ്യമായി ദിനീറക്ക് ഭക്ഷണത്തിനും വസ്ത്രത്തിനും സംവിധാനം ഒരുക്കിയത് എന്നാണ് ഇപ്പോൾ പറയപ്പെടുന്നത്. എന്നാൽ വാസ്തവത്തിൽ ഇത്തരമൊരു സമ്പദം ഭരണ ഇംഗ്ലീഷാം ആദ്യമായി നടപ്പിൽ വരുത്തിയത്. ഹർ റിത് ഉമർ(ഗ)ന്റെ കാലത്ത് നഗരങ്ങളിലും ഗ്രാമങ്ങളിലും എല്ലാവരുടെയും പേരുകൾ രജിസ്ട്രിൽ രേഖപ്പെട്ടതുന്ന സ്വന്ധാരയത്തിന് തുടക്കം കുറിച്ചു. ഇംഗ്ലീഷ് ഭക്ഷണത്തിൽ എല്ലാവരുടെയും ഭക്ഷണം വസ്ത്രം പാർപ്പിം എന്നിവയുടെ ഉത്തരവാദിത്വം ഭരണകൂടത്തിനാണ്. ഇപ്പോൾ ഇതര ഭരണകൂടങ്ങളും അതിനെ അനുകരിക്കുകയാണ്. അതിനായി ബീമാ പോളിസി, ഹാമിലി പെൻഷൻ തുടങ്ങിയ പല സ്കീമുകളും നടത്തിവരുന്നു. എന്നാൽ ബാല്യത്തിലും വാർദ്ധക്യത്തിലും ഒരുപോലെ ഓരോരുത്തരുടെയും ഭക്ഷണത്തിന്റെയും വസ്ത്രത്തിന്റെയും ഉത്തരവാദിത്വം ഭരണകൂടത്തിനാണ് എന്ന ഒരു തത്ത്വം ഇംഗ്ലീഷിനു മുമ്പ് ഒരു മതവും അവതരിപ്പിച്ചിട്ടില്ല. ഹിജ്ര വർഷം 20 ഹർ റിത് ഉമർ(ഗ) ഭരണകാര്യങ്ങളിൽ എളുപ്പം ഉണ്ടാക്കാനായി ഇംഗ്ലീഷ് ഭക്ഷണത്തിൽ കീഴിലുള്ള പ്രദേശങ്ങളെ എട്ട് പ്രവിശ്യകളായി തരം തിരിച്ചു. അതുപോലെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ കാലഘട്ടത്തിൽ മജ്ലിസ് ശൂറ (കുടിയാലോചന സമിതി)യും സ്ഥാപിതമായി. മജ്ലിസ് ശൂറയിൽ അൻസാറുകളിൽ നിന്നും മുഹാജിരുകളിൽ നിന്നും മുഹൂര്മുള്ള തലമുതിർന്ന സഹാബാകൾ അംഗങ്ങളായിരുന്നു. പതിവു കാര്യങ്ങളിൽ ഇല്ല മജ്ലിസായിരുന്നു തീരുമാനങ്ങൾ കൈക്കൊണ്ടിരുന്നത്. എന്നാൽ എന്നെങ്കിലും സുപ്രധാന സംഗതി ഉണ്ടെങ്കിൽ മുഹാജിരുകളുടെയും അൻസാറുകളുടെയും പൊതു കുടുക്കയും അതിൽ എല്ലാവരുടെയും ഏകകൾ റേണ്ടുകയും അതിൽ എല്ലാവരുടെയും ഏകകൾ റേണ്ടുകയും ചെയ്യുമായിരുന്നു. അതുകൂടാതെ മറ്റാരു മജ്ലിസും ഉണ്ടായിരുന്നു. അത് ദിനേന്ത്യള്ളു ഏർപ്പാടുകളെയും ആവശ്യങ്ങളെയും കുറിച്ച ചെയ്യുന്നതിന് വേണ്ടിയായിരുന്നു സംഘടിച്ചിരുന്നത്. ആ സഭ എപ്പോഴും മസ്ജിദുന്നബവിയിൽ ആയിരുന്നു ചേർക്കാനിരുന്നത്. എന്നാൽ അതിൽ മുഹാജിരുകളായ സഹാബാകൾ മാത്രമേ പക്കടുത്തിരുന്നുള്ളൂ.

സംസ്ഥാനങ്ങളിലെയും ജില്ലകളിലുമുള്ള അധികാരികൾ മിക്കപ്പോഴും പ്രജകളുടെ ഇഷ്ടാനുസരണം ആയിരുന്നു നിയമിക്കപ്പെട്ടിരുന്നത്. പിലപ്പോൾ അതിനാ

യി പ്രത്യേകം തെരഞ്ഞെടുപ്പ് നടക്കുമായിരുന്നു. ഹാഡിത്ത് ഉമർ(റ) ഭാരവാഹികളോട് ഉപദേശിച്ചിരുന്നത്, നിങ്ങളെ ജനങ്ങളുടെ ഇമാം ആയാൾ അയക്കുന്നത് അവർ നിങ്ങളെ പിന്തുടരുന്നവരായി തീരണം എന്നായിരുന്നു. നിങ്ങൾ അവരുടെ അവകാശങ്ങൾ അവർക്ക് വക്കവെച്ചു കൊടുക്കണം അവരെ മർദിക്കുകയോ ശിക്ഷിക്കുകയോ ചെയ്യുന്നവരാകരുത്. ആരെയും അനാവശ്യമായി പുകഴ്ത്തരുത്. അത് പിത്തനക്ക് വഴിവയ്ക്കും. അതുപോലെ അദ്ദേഹം ഗവർണ്ണർമാർ തിൽ നിന്നും ഇപ്രകാരം പ്രതിജ്ഞ എടുത്തിരുന്നു. അതായത് അവർ തുർക്കി കുതിരകളിൽ സവാരി ചെയ്തില്ല. നേരിയ വസ്ത്രങ്ങൾ ധരിക്കില്ല. അതിചു നേരത്തെ ആടു കഴിക്കില്ല. തങ്ങളുടെ വാതിൽക്കൽ കാവരം ഭേദമാരെ വയ്ക്കില്ല എന്നാക്കു. അതുപോലെ ഗവർണ്ണർമാരുടെ സ്വത്തുവകകൾ പരിശോധിക്കുകയും അതിൽ വർദ്ധനവ് തെളിയുന്ന പക്ഷം അവരെ വിചാരണ ചെയ്യുകയും ചെയ്തിരുന്നു. ഹാഡിത്ത് ഉമർ(റ) ഇരാവും സിറിയയും കീഴടക്കിയ ശ്രേഷ്ഠം ഭൂതികുതി സന്ദർഭായത്തെ കുടുതൽ കൃത്യമാക്കി. രാജാക്കമാർ പൊതുജനങ്ങളിൽ നിന്നും ബലപ്രയോഗത്താൽ കരസ്ഥമാക്കി തങ്ങളുടെ അമീർമാർക്കും ദർബാറികൾക്കും നല്കിയ ഭൂമി അവർക്ക് തിരിച്ച് ഏല്പിച്ചു. അങ്ങനെ അദ്ദേഹം ആദായ നികുതി പിരിക്കുന്ന കാര്യങ്ങൾ വ്യവസ്ഥാപിതമാക്കുകയും വളരെ മധ്യ പ്രഭുത്വകയും ചെയ്യുകയുണ്ടായി. അതുപോലെ അദ്ദേഹം ദിമീകളായ പ്രജകളുടെ അഭിപ്രായങ്ങൾ ആരായുകയും അവരുടെ നിർദ്ദേശങ്ങളെ മാനിക്കുകയും ചെയ്തിരുന്നു.

ഹാഡിത്ത് ഉമർ(റ)നെ കുറിച്ചുള്ള പരാമർശം ഈ യും തുടരുന്നതാണ് എന്ന് പറഞ്ഞുകൊണ്ട് ഹുസൂർ തിരുമന്ത്രം ഒരു പുതിയ വെബ്സൈറ്റ് ലോഡ് ചെയ്യുന്നതിനെക്കുറിച്ച് പ്രവ്യാപിച്ചു. www.ahmadipedia.org എന്ന വെബ്സൈറ്റ് കേന്ദ്ര ആർക്കേവ് വകുപ്പും റിസർച്ച് സെൻറ്ററും കൂടിയാണ് തയ്യാറാക്കിയിരിക്കുന്നത്. ഇതായും സെൻച്ച് എഞ്ചിനീയർ റീതിയിലാണ് മുപകല്പന ചെയ്യപ്പെട്ടിരിക്കുന്നത്. അതിൽ ജമാഅത്തിന്റെ ശ്രമങ്ങൾ, വ്യക്തികൾ, സംഖ്യങ്ങൾ, വിശ്വാസാർഥകൾ, കെട്ടിടങ്ങൾ എന്നിവയെക്കുറിച്ചുള്ള കണക്കീകൾ സെൻച്ച് ചെയ്യാവുന്നതാണ്. ഓരോ എൻ

ട്രിയില്യും ബന്ധപ്പെട്ട വെബ്സൈറ്റുകളുടെയും വീഡിയോസ്, ജമാഅത്തിലെ പത്രമാസികകളിലുള്ള ലോവനങ്ങൾ എന്നിവയുടെ ലിക്കുകൾ ലഭ്യമാകുന്നതാണ്. ലോകം മുഴുവനും വ്യാപിച്ചിരിക്കുന്ന ജമാഅത്ത് അംഗങ്ങളുടെ കൂളില്യും ഒരുപാട് പ്രയോജനപ്രമായ അറിവുകൾ ഇതുവരെ രേഖക്കാർഡ് ചെയ്യപ്പെടാത്തതായി ഉണ്ടാകാം. ഈ വെബ്സൈറ്റും ഒരു കോൺട്രിബ്യൂഷൻ ഓഫീസ് ഉണ്ട്. അതുവഴി ഏതെങ്കില്യും വിഷയത്തിൽ തങ്ങളുടെ ഇൻഫോർമേഷൻ മേശനുകൾ, പ്രമാണങ്ങൾ, രേഖകൾ എന്നിവ സമർപ്പിക്കാവുന്നതാണ്. ഇങ്ങനെ കോൺട്രിബ്യൂട്ട് ചെയ്യുന്ന മാറ്ററുകൾ ആധികാരികരുടെ ഉറപ്പു വരുത്തിയശേഷം ഇതിൽ ഉൾക്കൊള്ളിക്കുന്നതാണ്. ഈ വെബ്സൈറ്റിൽ സ്റ്റേജേറ്റിക് ഘട്ടങ്ങൾ കേന്ദ്ര എഎ.ടി ഡിപ്പാർട്ട്മെന്റിലേ പെരുമെന്തൊൻ്റെ സ്റ്റാബുകൾ അപ്പുകൾ അതുപോലെ വളംഡിയർമാർ എന്നിവർ ചേർന്നാണ് നല്ല നിലയിൽ പുർത്തിയാക്കിയിരിക്കുന്നത്. അതുപോലെ പോലെ മാറ്ററുകൾ തയ്യാറാക്കുക, ദ്രോതസ്സുകൾ ശേഖരിക്കുക, വിവർത്തനങ്ങൾ തയ്യാറാക്കി അപ്പലോഡ് ചെയ്യുക തുടങ്ങി എല്ലാ കാര്യങ്ങളും നിങ്ങളും ആർക്കേവ് ഡിപ്പാർട്ട്മെന്റിൽ മുൻ്നിമാരും വളംഡിയർമാരും വളരെ കടിനായാനും നടത്തിയാണ് ചെയ്തിരുന്നത്. അല്ലാഹു അവർക്ക് എല്ലാവർക്കും തക്കതായ പ്രതിഫലം നല്കുമാറാക്കട്ട. ഹുസൂർ തിരുമന്ത്രം പറഞ്ഞു, ജുമൂഅ നമസ്കാരത്തിന് ശ്രേഷ്ഠം ഇൻഡാം അല്ലാഹു സ്നാനം ഇവ വെബ്സൈറ്റ് ലോഡ് ചെയ്യുന്നതായിരിക്കും.

الْحَمْدُ لِلّٰهِ نَحْمَدُهُ وَنَسْتَغْفِرُهُ وَنُؤْمِنُ بِهِ وَنَشَوَّگُ
 عَلَيْهِ وَنَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنْ شُرُورِ أَنفُسِنَا وَمِنْ سَيِّئَاتِ أَعْمَالِنَا مَنْ
 يَهْدِهِ اللّٰهُ فَلَا مُضِلٌّ لَهُ وَمَنْ يُضْلِلُهُ فَلَا هَادِيَ لَهُ وَنَشَهُدُ أَنَّ لَا
 إِلَّا اللّٰهُ وَنَشَهُدُ أَنَّ مُحَمَّداً عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ عِبَادَةَ اللّٰهِ رَحْمَكُمْ
 اللّٰهُ إِنَّ اللّٰهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ وَإِيتَاءِ ذِي الْقُرْبَى وَيَنْهَا
 عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَالْبَغْيِ يَعِظُكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ
 أَذْكُرُوا اللّٰهَ يَدْكُرُكُمْ وَأَذْعُونَهُ يَسْتَعِجِلُكُمْ وَلَدِكُرُ اللّٰهُ أَكْبَرُ

Friday Sermon delivered by **Hadrat Khalifatul Masih Al-khamis (atba)**

at Mubarak Mosque, Islamabad, UK – on 02-07-2021

Malayalam Translation: **Amnas.P.K** For Malayalam Desk, Qadian.

Published By Nazarath Nashr-O-Isha'ath, Sadr Anjuman Ahmadiyya - Qadian, 143516